

RMK. I.
1083a

15
13
5
1

DRAGA KENET,

AZ AZ

Oly Predikációk, mellyek

ben az élő meg holt szerelmeseken bántó-
do, és magokban keservesen sirankozó személyek
szomorú lelkekben meg Ujítatnak
és vigasztaltatnak.

Mellyeket az Neháj Tekintetes és Nemzetes

HAMVAIFERENTZ

Uramnak, Nemes Heves és külső
Szolnok Varmegyéknek Váca Ispánnak, meg hi-
degedet tessék felet predikállor az FILEKI és más
helybéli fő fő rendelkezőt; Mostan pedig vi-
lágra bocsátot, az Fileki Helvetica
Confession levő Gyülekezetnek
meltaulan Tanítója.

MISKOLCI MIHALY.

ANNO 1669. April.

Thomas

Matthias

C A S S A N.

Nyomtat. ERICUS ERICH, Altal.

Anno M. DC. LXIX.

Eccl. 7. v. 3.

Iob az szomorúság az nevetelnél,
mert az ortzának szomorúsága
által jobbá tetetik az ember-
nek lelke.

Job. 5. v. 17.

Ime bezzeg boldog ember az, a
kit az Isten meg dorgál, annak-
okáért az mindenható Istennek
büntetése meg ne utálljad.

Heb. 12. v. 8.

Hogy ha dorgálás nélkül vadtok
bizonyára fattyak vadtok, és
nem fiak.

Dr. Kiss Aron ajánlotta 1844. február 8.

Ajánlo Levél.

Nemzetes MOTSARI IUDITH
A szíznak, az Nehaj Tekéntetes, és Nem-
zetes HAMVAI FERENTZ Vramnak,

Nemes Heves és Külső szolnok Varmégének er-
demes Viceispánnak élete Tarsának, mostan pe-
digh szomorú örvénynek &c. Nekem meltatlan-
nak mindenkoron jó akáro Aszszonyomnak, és ke-
gyes Patrónámnak: Az erős mindenható Istentől
hosszu életet, jó egészséget, minden jobban való léte-
t, és az Sz. Léleknek vidamító kegyelmét kívánom.

Nemzetes Aszszonyom: Amaz régi Epicurus e-
letét elő, és annak példáját követő emberek, ez vila-
gi gyönyörűségben való élést nagy kivansággal ki-
vannak, és azt nagy fő jónak tartják; De annál is
ez világon semmi nintsen nagyobb hiában valóság-
megh ismerte ezt az Salamon Király az ő idejében,
Eccl. 2. v. 9. 12. Gyűjték magamnak ezüstöt, A-
ranyat, Királyok és tartományok örökségét szerzem
magamnak, éneklő férfiakat, és Aszszonyiállatokat.
Es az emberek fiainak gyönyörűségét, tekinték pedig
minden en dolgaimra ime ezek mind hiában valóság.
Veszedelemes és kárhózatósáb sinczen annál ez

Az

vila-

vilagon, mint amaz Gazdag Ifjunak példájában tá-
nítja Idvezitők Luc. 12. v. 19. 20. Egy Philo ne-
vű bölcs gondolkodván ez világi gyönyörűségről, so-
kat ír arról, többi között azt írja, hogy ez világi gyö-
nyörűség hasonló az kigyóhoz, mint az kigyó ha ki-
hez mehet, mérgevel veszedelmet szerez annak,
hasonlóképen ez világi gyönyörűség, ha kinek szívét
Lelkét elfoglalhattya, elveszti azt. Hasonlonak írja
ez Világi gyönyörűséget amaz kegyetlen fene vad-
hozis, mely ha az emberre akad, meg marczongattya,
meg vesztegeti és végre még is öli őtet. Hasonlóké-
pen ez világi gyönyörűség ez világnak megh veszt
pusztájában, ha kire akad, azt meg marczongattya,
vesztegeti, és végre meg is öli azt.

Tudván azt szerelmes Istenünk, javunkat kivano
edes Menyei Atyánk, hogy ily veszedelmes, és kar-
hozatos legyen minekünk ez világi gyönyörűségben
való élés, azért nem hágy minket gyönyörűségben
élni, és az mely dolgok gyönyörűleginkre lehetné-
nek, azokat szíveinket lelkeinket által járó keserűsé-
genkre fordítja, hogy lelkeink jobbakká terefsének,
és hogy amaz minden gyönyörűséggel tellyes Men-
nyei hazának ohajtására, kívánására, és elis nyeréfe-
re elkészitessenek.

Nemzetes Afiszonyom, ugy tudom hogy ke-
gyelmednek-is igen kevés része volt ez világi gyö-
nyörűségben, mert valamikor valamely dolgokkal
akarta magát ez világban gyönyörködtetni, ottan
mind-

mindgyárt az jó Isten azokat kegyelmedtől elvette.
Többi között házasságának elein szép csemeteiben
szepen gyönyörködik vala; de az jó Isten azokatis
egy masutan mind el szedegette kegyelmedtől, imar
mostan végtére mindenek felet gyönyörködik vala
kegyelmed jó hirrel nével Tündöklő Férjében; de
Isten eztis el vevé kegyelmedtől, és pusztan hagyá
kegyelmedet mint az meg szedet szőlőt.

Vallyon miért czelekedte Isten azt kegyelmed-
del? Bizonyara azért, mert lelkét akarja javítani, mert
idvezíteni akarja kegyelmedet, mert az Menyei gyö-
nyörűségben akár kegyelmednekis részt adni. Legyē
azért kegyelmed minden siralmas és keserves allapar-
tyában erős szívű lelkű és békekeséses tűrő. De hogy
ez kis munkámmal kegyelmed szívét meg erősítem,
és békekeséses tűrővé tegyem, imé ezt az kegyelmed
kedveért közonségesse tőttém, nézegetse azért ke-
gyelmed ez kis munkamat néha néha, és lelke jáva-
ra olvasgassa. Az V. Isten éltesse kegyelmedet jó
egészségben sok jó esztendeig az ő ditsőségére, Anya-
sz: egyházának Epületire, abban munkálkodo lelki
Tanítóknak javokra, sok szükölködőknek, özvegyek-
nek, Arvoknak taplalásokra. Iratot Filek Várásabá
1669. Esztendőben. Die, 29. April.

Kegyelmed életének, és örömének kívánoja.

MISKOLCI MIHALY.

Az Első Predikációnak alkalma- roságával való Elöl járó Beszéd.

Ekénteres Gyülekezet: Az levegő Eg-
ben fel függesztet, és ott Isten hatalmából őszve-
verődöt sűrű fekete felyhőc, többi közt im ez ha-
rom dolgot berzik és nemzic az teremtet állatokbá.
I. Az kerek kék Egen világoskodo, és minde-
neket meg vidámito szép fényel ragyogo Napot az
teremtet állatoktól el fogják el rekesztic, hogy azt izeméssel ne
láthassák, ne szemlélhessék. Es annac szépen ragyogo fényével
magokat ne gyönyörködterhessek. Ezech. 32. 7. Mikor el oltá-
lac tégedet, be boritom az Egeket, és azokon való czillagokat be
set éntem, az Napot köddel be fogom, és az hold az ő Világosságát
nem adgya.

II. Az szép fényével ragyogo napot meg-is homályosítrák,
annac világát setétségre változtatják, és mint egy szomorúvá te-
szik az teremtet állatoknac. Job. 3. 5. Azt az napot, mellyen szület-
tettem setétség meg homalosítsa, és ő rájta felyhő lakozék.

III. Nedvelséget, vizet, Harmatot, és essőt szarmaztatnac
czepegtetnek le ide alá az földre és az földi állatokra, Prov. 3. 20.
Az Isten tudományi által fakadnac ki az mélységből az vizec, és
az felyhőc czepegnec harmatot. Ecclef. 11. 7. 3. Mikor az felyhőc
meg telneccsőt adnac az földre.

Nemzetes Mocsári Judith Aszszony az te Házadra, Udva-
rodra-is el jöve az Isten hatalmából az Halálnac sűrű fekete felyhő-
je, az mely be fogvan az te házadat el fogá, el rekeszté, és el sza-
kaszta te tüled-is az te házadnac Udvarodnac szépen ragyogo nap-
ját, úgy mint: kedves és szerelmes Férjedet, hogy őtet ne láthad-
nád ne szemlélhetned es véle magadat ne gyönyörködterhetned és
és így az te örvendetes napod-is valóban nagy setétségre, homa-
lyosságra

lyosságra fordula, úgy hogy siralmasan majd azt mondhatnád az
Jeremiással együt: meg homályosítottál Uram engemet, meg
aláztál, az földre levetel, és hasonlatossá töttél az Sárból csinált
edénhez. Lam 4. 7. 2. Az halálnac sűrű felyhője valóban megh-
arásztotta te rajtad és te beűd az foc keferűségeknek, siralmoknac
vizét-is úgy tudom éjjel nappal tsac azockal farasztod lelkedet,
azockal áztatod szemeidet, azockal mosogatod ortzaidat, azok
veled háló tárfaid, azoc fen járo uti tárfaid, azok mindennapi
kenyereid, étéled, italod.

De az Jesus nevében kérlec tégedet minden keferűségid-
ben és siralmidban mertékeld meg magadat im ez néhány dolgok-
nac meg gondolásával.

I. Mint hogy az levegő Egben fel függesztet felyhőc nem
magoktól valóc, hanem Istentől és nem-is magoc erejéből,
hanem Isten hatalmából adnac vizet ez földre. Deut. 26. 8. & 36. 6.
Azonképpen a' te keferűségidnek és siralmidnac vize-is az Isten-
való és ő tüle botsatatot az te reád.

II. Mint hogy az levegő Egben fel függesztet felyhők-
ből szarmazot első és viz hasznos és igen jo az földben, azonképpen
az keferűségnek és siralmnac vize-is hasznos és jo az te lelke-
dnek. Ecclef. 7. 7. 3.

III. Mint hogy az levegő Egben fel függesztet felyhőkben
szivárvány látzic: Azonképpen minden te keferűségidben siral-
midban veled vagyon az Jesus Christus, a' ki az ő siralmas életivel,
halálával és az ő draga Evangeliomában le tőt vigasztalásával ki-
szidta, ki vette minden mi siralminknac mérget, és meg emészto
erejét hogy azoc minket meg ne emésztesenec, és Isten szerelmé-
től el ne szakadhaszthassanak Az Ur Jesus Christus legyen te veled
siralmas özvegy, és mivelőnc-is minnyájunkkal.

Mi Atyánk, 22. 7. 18.

ELSŐ

Első Prædicatio,

*Mely Predikálttatot, az meg bidegedet Testnek Kóbor-
sóban való tételének alkalmatosságával az
firalmas háznál*

TEXTVS. LUC, 23. v. 28. *J. B. 2. 4. 1.*

Jerusalemnek Leányi ne sirjatok én rajtam,
hanem sirjatok ti magatokon.

EXORDIVM.

Az kegyes embernek halála kinek' ördenderés, kinek szomorúságos it ez világon örvendetes az a' istenteleneknek, szomorúságos pedig az, istenfélőknek; Ez dolog meg tetzic az Christusnac példájában ez Letzkének alkalmatosságával, mert az ő halála is az istenteleneknek örvendetes volt, nagy örömmel néztec, hallottac azt, és nagy örömmel beszéltetec másoknak mondván: ám oda vagy on amaz ámito, ám oda vagy on az népnek hite ője, csabitoja, &c. Akkori időben lévő istenfélőknek pedig az ő halála igen szomorúságos volt, mert hírét hálvā az Christus halálának, hogy majd meg öletic, majd hálálban ejtic az istentelenek. Jerusalemből és más helyekből is ki mennéc az istenfélő Álszonyiállatok ő utánna, és kefervelen siratyác iajgattyák őtet. Jaj édes Urunk! édes Mesterünk! be artatlanul ölettetél meg, be loc joval voltál ez Sido Néphez be sokat tanítottad őket az idvősségnek utaira, be soc jeles tsudákat tőttélközöttők jaj hova legjűnc édes Urúc te nálad nélkül! Immár midőn az Christy ez rajta való keferves sirákozást hallotta volna hátra fordította őnnön magát az őtet követő sokaságra, saz sirákozó istenfélő Álszonyiállatok ez gyönyörűséges bép alázatos bekédeckel Bolította meg mondván. Jerusalemnek Leányi &c.

Summa: Ebben az letsk. ben az Christusnac egy kiváltskeppen való

való parantsolattya adatik előnkben, mellybē parantsoltya az őtet követő Álszonyiállatoknak, hogy nem az ő halálán, hanem sirjanac inkább az őnnön magok forsán és állapottyán.

Két része vagyon ez Leckének.

I. Tilalmazza az Christus az Jerusálem Leányinak ő rajta való sirankozásokat: *Jerusalemnek Leányi*, ugy mond, *ne sirjatok én rajtam*.

II. Meg mondgya nekic minn siránkozzanac inkább; *Hanem sirjatok*, ugy mond, *ti magatokon*.

Az előben két dolog vagyon ismét. 1. Vadnak azoc az szemelyec, az kiknek ő rajta való siralmokat tiltja; Azoc az *Jerusalemnek Leányi*. 2. Vagyon az az dolog is, az mellyet tilt tőlők. Tudni-illik, ne sirjanac ő rajta.

KERD. I. Kiket kelitérteni az Jerusálemnek Leányin?

Fel. Nem csak azokat az istenfélő Álszonyiállatokat, kik akkori időben Jerusalemben lakoztak, és az Christus után az ő halálánac helyére ki mentenec; hanem közönségesen mind azokat az Álszonyi állatokat, valakic Judának és Galilæának Városából az Christus után ki mentenec. Kik 1. azért nevezetnec Jerusálem Leányinac, mert Jerusálem vala metropolisza, Anya-várossa Judának és Galilæának. 2. Mert szokot szollása ez az írásnac ő felőlők: Mint Ef. 3. 17. Ef. 1. 8. 2. Reg. 19. 21.

II. Miért tiltotta meg az Christus, hogy őtet ne sirassák az Jerusálemnek Leányi?

Fel. Elsőben azért, mert látta az Christus, hogy azok az Álszonyi állatok felettéb siránkoznac ő rajta, és hogy az siránkozásnac illendő mértéket és módgyát meg haladtac: mely dolog tilalmas. 1. Thess. 4. v. 13. *Ne bánkodgyatok (felettéb) mikép-
pen egyebec, kiknek reménségek nincsen*. Másodszor azért, mert az ő

B

halá-

halálának fundamentumáról semmit sem gondolkodtának: minee okaért értékre akarta adni az Christus, hogy az ő halálának fundamentuma az Isten decretuma és tanácsa: és hogy őnékie az Isten decretumából szükségesképpen meg kellene halni. Act. 2. 23. *Az Istennek tanácsából és rendeléséből adattaték halálra.*

Harmadszor azért, mert az ő halálának hasznos voltáról is semmit sem elmélkedtenek: azért az Christus aztis tudokra akarta adni azoknak az Aszszonyi állatoknak, hogy az ő halála hasznos lenne minékünk, és hogy az ő halála által, bűntől, ördögtől, haláltól, és pokoltul való szabaduláfunc léfzen. 1. Cor. 15. 54. 55. *Elnyeletet az halál bűntől az diadalomig? Hol vagyon halál az te diadalmod? Hol vagyon Koporsó az te fulákod?*

III. Miért parancsolta azt az Christus, hogy magokon firáncokozzanak az Aszszonyi állatok?

FELELET. Elsőben azért, mert tudta azt Idvezítőnk, hogy az Isten az ő halálát kemény büntetés nélkül soha el nem szenyvedé az Sídőknek; hanem kemény büntetéssel meg bünteti őket azért, mely büntetésben nekikis részec léfzen, és az ő hozzájoc tartozoknakis; az mint az következő 30. 31. 32. versekből meg tétzik.

Másodszor azért, mert nem maga bűnejért kellett meg halni az Christushoz, hanem az ő bűnökért, és mindnyájunknak vétkeért. Ef. 4. 3. 6. *Meg sebesítet az mi álnokságunkért, megrontat az mi bűneinkért.*

TANUSÁGH.

Az élő embereknek illendőbb magokat firatni, mint az ő meg holt szerelmeseket. Ihon arra czeloz Idvezítőnk ez leztkében. Az Dávidis azt cselekefzi, hogy firattya magát Psalm. 38. 9. De megh holt szerelmesit nem firattya, 2. Sam. 12. 22. 23. Az Illyés Prophetais maga forsan törődic inkább, mint az meg holtakén, 1. Reg. 19. 10. *Egyedül maradtam, úgy mond, : En sem vagyok job az te Prophetáidnál, vedel az én életemet.*

Okai ez tanuságnak.

I. Mert az élő emberek ez világi életnek nehezségiben, vadnac; de az meg holtak azoktól szabadofoc. Apoc. 14. 13. *Boldog az halottak, kik az Urban halnac meg, mert meg nyugosznak, és az ő fáradságoknak jutalma követi őket.*

KER-

KERDE D.

Mitsodak ez világi életnek nehezségi?

FELELET. Két rendbéli az az ő nemec szerént. Az első rendbéli az bűnec nehezségi, mellyec mint meg anyi terhec mirajtuc. Math. 23. 28. mellyec alol az Isten szentei sirva és ohajtva foháskodnac, mint Sz. pál-is Rom. 7. 24. *Oh én nyavalys ember, ktsoda szabadit ki engemet ez halálnac testéből?*

Az második rendbéli, az büntetésnee nehezségi: minéművec az loc gond, bú, fáradság, nyavalya, nyomoruság, üldöztes &c. mellyekről így szól az Jjob. cap. 20. 4. 20. *Valkyon nem nyugoszik meg az Ur az én életemnek napjaiban? Nem veszi-e el roham ez ként, hogy edgy kevésse meg nyugodnám?*

II. Mert az élő ember az ő fő javoktól, s boldogságoktól távol vadnac, az meg holtac pedig annac részeci, 2. Cor. 5. 6. *Tudgyunc mi, hogy mig ez testben jövevényec vagyunc, távol vagyunc Istentől.*

KERD. Mitsoda az embernek fő jawa és boldogsága?

FELELET. Az Istennel színe látása, az Istennel való lakozás, az Istennel való hasonlatosság, az Istennel való elégség, és az isméről dolgoknak tökéletes ismerete, tudása, melyről 1. Cor. 13. 12. *Mostan tükrön által és homalyos befed által, de akkor szemtől szemben.* 1. Ioh. 3. 2. *Szerelmest mostan Isten fia vagyunc, de még nem jelent meg mitsodac léfzunc.* Apoc. 22. 3. 4. Az Istennek és az Barálynak széki léfzen abban, az ő szolgai szolgálnac ő néki, és láttyac az ő orcáját.

Hassnai az Tanuságnak.

Első haszna feddés. Feddendők azok, a' kic inkább firattya az ő meg holt szerelmeseket, mint önnön magokat, és inkább törődne azokon, mint önnön magokon: A' kic ily indulatúac, illetlen dolgoknak követői, és az Christus parancsolati ellen cselekedőc azoc.

B 2

Az tem-

Az tömlőczben nyomorgó és ot fok keserves állapotokba szennyvedő embert szabadulása után illetlen firatni, és azon törődni. Még JOSEPH sem firatá az PHARAO tömlőczéből meg szabadult Pohárnakot. Gen. 43. 13. Jeremiás-is az fogságra vitetett, fidokat firattya, nem abból meg szabadultakat, Lam. 2. 0. Ez világh minékünk-is tömlőczűnc, mind addigh, valameddigh it élűnc, mert ebben fok lelki és testi nyomorúságoctul terheltetűnc meg: mikor pedig meg halűnc, akkor ez világnac nyomorúságos tömlőczéből szabadulunc meg. Illetlen hát az meg holtakon firáncozni.

Az tengernéc veszedelmés habjai közzül ki szabadult, és az csendes partra ki ment embert illetlen firatni. Az Christussal edgyűt hajókázóc sem firatá az haboc közzül ki ragattatot Pétert, hanem örülének nékie, és ő érette imádá az Christust. Marc. 14. 33. Az mi szerelmefinkis midőn meg hálnac, az fok keserves állapotoknak habjai közzül mennec és szabadulnac ki: illetlen hát őket firatni és jajgatni.

Masodic halzna, INTÉS. Hogy ha firáncozni akarunc, mi-is inkább firáncozzunc magunkon, mint az megholtakon, és inkább keseregűnc az magűnc firsán, mint az meg holtaknac sorfokon és állapottyokon. Mely dologra indicson minket 1. Az Christusnac ez ő gyönyörűséges parancsolattya: *Jerusálemnes Leányi sirjait ti magatokon.* 2. Az Istennec szabadsága; mert szabados az Isten az mi szerelmefinknek el vételével. Mivel az Istennec két kerte vagyon, edgyik az ő it ez világon vitézkedő Anyaszentedgyháza, az másic pedig az ő menyben győződelmeskedő Anyaszentedgyháza, azért az Isten oly szabados Ur, hogy az kiket it ez világon vitézkedő Anyaszentedgyházában meg akar hadni, ideigh meg hadgya, az kiket pedig mennyei kertében, az az, az ot való győződelmes Anyaszentedgyházában akar plántálni, oda plántálly: mint hogy az kertélzis kertében lévő csemetejét, virágát, oda plántálly, az hova akarja. 3. Az Istennec szerelme, mert fellyeb való szeretettel, kel minékűnc Istenűnk szeretűnc minden nével nevezendő szerelmefinknél, és Istenűnkhez oly nagy engedelmességgel-is tartozűnc, mely fellyeb való minden teremtet állathoz való enge-

delmes-

delmeségnél. Matth. 10. 37. *Az ki szereti Attyát Anyját inkább mint engemet, nem méltó én hozzám, és az ki szereti fiát leányát inkább mint engemet, nem méltó én hozzám.*

Azt mondod: Lám az Christus-is meg firatta meg holt, szerelmes baráttat, az Bethániai Lázárt, Joh. 11. 25. Szabad hát az meg holtakon firáncozni? Felel. Szabad illendőképpen az ember nec az ő meg holt szerelmefin firáncozni; de illetlenül nem szabad, 1. Theil. 4. 13. Az Isten az Samuel Prophetátis fedette régenten, hogy az Sault feletté firatta, 1. Sam. 16. 1.

KERDED: Micsodás az az illetlen és felletté való firáncozás?

FELELET. 1. Olyan, az mely az vigasztalást meg veti, minémű vala az Bethlehembéli Anyáknac az ő firáncozásoc, Matt. 2. 18.

2. Olyan, az mely külső illetlen, Isten ellen való cselekedetekkel köttetic őszve: minémű-ek az hajnac szaggatása, firban való ugrás, maga veszedelme keresése az ember nec, Isten ellen való zugolódás. &c.

3. Olyan, az mely az fel támadásnac jó reménsége nélkül való: minémű az Pogányoc firáncozása, az mint Sz. Pál taníttya.

Nemzetes Mocsári JUDITH Aßony, te-is eléggé firáncozol meg holt szerelmes Férjeden; de ne firáncozzál ő rajta feletté, hanem, ha firáncozni akar, magadat firassad inkább Idvezitőne szava szerént. Szerelmes Ferjed ez világi élettől meg szabadulta.

Te pedig meg az jó Istentől azokban hagyattál:

Szerelmes Ferjed immár fő javát boldogságát

el érte: Te pedig meg attul távol vagy.

Az UR Isten adgya az békefészes tőr-

résnec lelkét tenéked, és

mindnyajunknac,

AMEN.

Az Masodik Prædikációnak alkalmatosságával való Elöl járó Beszéd.

IEkénteres Gyülekezet, Nadgysagos, Nemes, Nemzetes Uri és Abonyi rendec: it való /itézek, Felső, középi és alfi rendec, valakic ez honoru alkalmatossággal ez siralmas házhoz ide jöttetek: Edgy Jelés fén álló képet olvasoc, Dan. 2. Mely aranybul, ezüstből, érczből, vasbul, és cserépből álló volt, midőn az edgy ideigh fén állot volna, azomban edgykor egy kő szakadot arra, mely azt lábairól le ejtette, le rontotta, és képi fényes állapotjában meg változtatta. Azon az jeles fén álló képen példázttat ez világnak amaz négy fele birodalma, ugymint: *Chaldeai, Persiai, Macedonai, és Romái*, ezek nec elronto kővén nemely bölcsenek értelméc berént példázttat az Jesus Christus orkaga és birodalma.

De én ez megh emlitet dolgot alkalmaztatom ez jó hírrel Nével Tündöklő, és előtrűnc koporsóban fekvő Nehaj Nemzetes HAMVAI FERENTZ Uramra;

Mert Vallyon mitsoda volt ezis az ő Nehaj állapotjában világi életében?

FELELET: Nem egyéb volt ez hanem jeles fén álló kép vala ez-is;

Vallyon ki képe volt ez?

1. Az Istene volt ez, a' kitől teremtetet vólt, az kinec élt, és az kinec akarattjat, parancsolattjat cselekedte.

2. Az tiéd vala ez Nemzetes MOCZARI JUDITH ABONYI, az kit az Isten ez előt edgy Nehany estrendőckel arvasagodban melled adot vala, hogy lenne eleted nec tarla, árva sejed nec Coronaja, és semeid nec kiyansagha.

3. Tietec

3. Tietec vala ez Berelmes Attyahai, Jóakaroi. Barati közel és tavol valoc. Oh be ritka most az igaz Atyah! Oh be ritka most az maft igazá Berető ember! tudta ez, hogy Nagy virtus az Aryahui Beretet, és követteis azt.

4. Tietec vala ez, tißegeny özvegyec arvac, Regeny Bolgae Bolgaloc és Regeny Jobbagyoc, mind képi nyajas beßedire nevezé-mind külső fok rendbeli jó cselekedetire nevezé, mellyeckel titeket illetet.

5. Tied vala ez, Helvetica Confession levő Fileki Ecclesia, mert valamiben binten tudot segitet, és mindenekben fő oslopod vala.

Az Danielnel megh emlitet képi Aranybul, Ezüstből Erczből, Vasbul, és Cserépből álló vólt: ez mi Nehaj Nemzetes Urunk-is neminemű tekintetekre nevezé azokbul álló volt.

1. Aranybul álló képi vólt ez, mert miképpen az Arany igen nemes Metallum ez vilagban; Azonképpen Nemes vala ez-is nem csak külső állapotjára nevezé, de jó életére, jó erkölcsére és egyeb draga Virtusira nevezé-is. Ugyan-is egy bölcs azt mondgya. *Sola virtus est Nobilitas*, az az, egyedül az józagos cselekedet az Nemességh.

2. Ezüstből álló képi vólt ez, mert miképpen az ezüst haszonra való Metallum, Ezis haszonra való ember vala. Hasznalt az Isten dicsőffégenec, hasznalt az Isten Anyaszentegyhazanac, hasznalt az külső polgari-tarlasagnak-is.

3. Erczből álló vólt ez nemineműképpen, mint hogy az Ercz igen erős Deut. 28. 4. 23. Ez-is erős vólt K. hitiben vallásában, és abban elete veghiigh megh maradot.

4. Vasbul álló vólt ez lelke megh romolhatatlanfagára nevezé mert lelke megh romolhatatlan vólt ennec foc nyavalyájában-is, és halálában sem romlot megh, hanem Istenehez ment Lelke, kinél él, örvendez vigad.

5. Cserépből álló vólt ez teste romlandofagára nevezé. Mint az cserép erőtelen romlando, azonképpen ennec az cő teste-is.

De vallyon micsoda siralmas eset követte őtet?

Eljőve erre-is ez Isten öröckevaló Decretomanac, bölcs rendelésenec és Szent akarattjanac kőve, mely ezt le ejtette, mitőlunc

ünk előtől el szakasztotta, és halálban ejtette. Ugyan-is az halálnac fundamentoma az Isten Decretoma Heb. 9. 27. Nyugodgyunc meg azért minnyajan, kivalképen te Nemzetes Moczári Judith Abony az Istenec Decretoman és Szent akarattyán, mert az Istenec megh változhatatlan Decretoma, és Szent Akarattyán, ez volt, hogy ő mostan megh hallyon, és az halál által te tőled el bakaftálléc. Az Ur nyugosia megh a te lelket az ő Sz. akarattyán, adgyon aldaft teneked, és minekűnc-is.

Mi Attyank. R. G.

Masodik Prædikacio.

Mely Prædikaltat az megh bidegedet testnek eltemetésének alkalmatejjagával az síralmas hasznal.

TEXTUS. Prov. 22. v. 1.

Kivanatosáb az jó hír Név nagy gazdaglagoknal.

EXORDIVM:

Az maga jó hír t Nevét kedvellő, és azt bivefsen Berető ember egy dolgon inkább nem törődic, és nem busul, mint az eő jó hírenek nevenec megh bantodasan, és annak mocsokban való keverődésén: Pelda erre az Jacob, Egy időben az eő Fiai Séchem nevű Varasnac lakosít fegyverrel levágtac, azoknac minden jószágokat el dultac prædaltac, az Jacob itelven azt, hogy azon gonofz tselekeder által az eő jó hire neve megh bantodot és mocsokban keverődöt az Poganyoc elöt, azon felette igen törődöt és busult, mondvan az eő Fiainac. Gen. 34. v. 30. Megh haborítottatoc engemet, utalatossá törtetec ez földnec lakosí elöt, az

Cananéu-

Cananéusoc és Perizéusoc elöt, és mivel hogy én kevés magammal vagyoc, ha én ellenem fel gyűlnec le vagnak, és el törűlnec engemet minden hazam nepevel egyetemben.

Vallyon az maga jó híret nevét kedvellő ember miért szokot annac megh bantodásán törődni és busulni?

Azért, mert az olyan ember az eő jó híret nevét nagy jonac ismeri lenni, és ezt fellyeb betsűlli minden kincfnel Gazdaglagal. Mint az bölcz Salamonis tselekszic ez fel vet Leczkeben, mondvan. *Kivanatosáb az jó hír név nagy Gazdaglagoknal.*

S U M M A.

Ebben az Leczkeben egy szép jeles Sententiaja adatic előnkben az bölcz Salamonnac, melyben az jó hirt nevét fellyeb magabaltallya, dicseri, Commendallya ez vilagi Gazdaglagal.

Ebben az Sententiában három dologs vagyon.

I. Az le tőt dologh, mellyet Commendal az bölcs Salamon az jó hír név az.

II. Az Commendalafnac neme, mellyel Commendalya az t

III. Az jó hírnec névnec elleneben vetet dologh, mely az Nagy-Gazdaglagh.

Kérdesec által való Magyarazattyá az Leczkenek.

ELSŐ KERDES: *Micsoda az jó hír név?*

FELELET: Az embernek oly tisztességes megh böczüllése az, mely Berént masoc eő felőle, és az eő Virtusi, jókagos czelekedeti felől jól Bollanac, jól itelnec, jot mondanac, mint az Israel Fiaa egykor az Dávid felől. 2. Sam. 5. v. 2. Ennek előtte-is mikor Saul Uralkodnec mirajtunc, te hordozod vala kis-bé az Israel neper és az Ur mondottateneked, te legeltetec az én Nepemet az Israeli, és te leszel hadnagy az Israel népén. Es mint amaz megh gyógyitator ember-is jot szolla az Christus felől. Joh. 9. 30. 31. Bizony csuda hogy nem tudgyaroc honnét legyen, az ki az enszemeimet megnyitotta, Tudgyuk pedig hogy az Isten az bünösöket megh nem kalgattya. Ugyanis Fama a fando venit, eò quod significet sermonem de aliis.

C

MASO-

**MÁSODIK KERDES: Micsoda értellemmel való szollas
es: Kivanatosab?**

FELLET: Az az, Job, nemesség, dragab, betseséb, mely
Solafiac modgya vetetic az draga Kenettül, miképen hogy az dra-
ga Kenetnec Nagavagy illátryá kivanatos és jó bókot lenni az em-
bereknek Psal. 133. 1. 2. Joh. 11. 2. Azonképpen az jó hír név ki-
vanatos, az az: jó és gyönyörűség az embereknek.

HARMADIK KERDES: Micsoda az Nagy Gazdagság?

FELLET: Nem egyéb az. hanem Arannac, ezüstnec, bar-
moknac, és egyéb világi joknak *abundancia*ja, bősege, és nagy bő-
mérteckel való léte az embereknek, minemű Nagy Gazdagsággal
gazdag vala regenten az Salamon Király, kinek idejében Jerula-
lemben oly bő volt az Arany, mint az kő, Reg. 10. 27. Ennél na-
gyobra bőtsüllő az jó hirt névet ez leczkeben az Salamon.

Ellen Vetes: Ha ez így vagyon, nem jó hat az Gazdagság,
és azt tsac megh kellene vetni az Embereknek!

ELSŐ FELLET: Ebben az értelmes mondasában az bölcs
Salamon ez világi Gazdagságot nem aláztá simpliciter, az az egy
atallában; Hanem tsac *secundum quid*, az az: reß berént az jó
hírhoz névhez kepest.

MÁSODIK FELLET: Az Gazdagság jó imez ket tekinte-
tre nevez: 1. Az maga természetiben, mert Isten ajandéka. Prov.
10. 22. 1. Samuel. 2. 7. Psalm. 112. 9. 3. De nem jó per acci-
dens, az az, maga természet kivül, a' menyiben ahoz fok bűnös
járulnac; úgy mint; dicsekedés, kevélysegh, tisztelég kivanos,
hivalkodas, bujasagh. &c.

2. Az eő jó vége berént, ha ki jó végre költi gazdagságát,
és az Istentől rendeltetvegekre él az zal, jó annac Gazdagsága;
De ha jó vege kivül hasontalan dolgokra költi. Nem jó annak
Gazdagsága. Egy nevezetes bölcs azt mondgya az Gaz-
dagságrul. *Divitie per usum sanctum sanctificantur, per abusum
profanantur*, az az, az Gazdagságok bent eles által meg bentelre-
nec, gonos és által megh moczkoltatnac.

T A N U.

T A N U S A G H.

A jó Hír Név dragab java az embernek minden nével nevezén-
dó külső jószágánál Gazdagságnál. Az Salamon mondgya ezt ez
Lezczkeben. Ecclel. 7. 1. Job embernek az jó hír név a' draga ke-
metnél. Syrach. 41. 15. Gondor visely nevedre, mert az senked in-
hab megh marad, mint az aragnac temerdec ezer kinczej.

Okaj az Tanusaghnak.

1. Mert az külső jószagnac Gazdagsagnac tsac it ez vilagon
vagyon helye, az Menyorbagban pedig annac semmi helye nin-
csen; De az jó hír név az Menyorbagban-is fel megyen, ott-is
helye vagyon annac az Isten előtt, az Jelus előtt, az Szent Angya-
lok előtt, vamikor te ember jó életre és megh terésre adod maga-
dat, örömmel nezik azt az Szent Angyalok ez vilagon, és öröm-
mel visik az te jó híredet nevedet az Ményben. Luc. 15. 7. 10.
Örömök vagyon az Isten Angyalinak az bűnös embernek megh terésen.

2. Mert az külső jószagh Gazdagsagh tsak ez vilagh előtt és
ez világi emberek előtt teßi kedvessé az embert, innen vagyon,
amaz közönséges mondas. *Donec eris foelix, multos numerabis
amicos.* az az migh boldogh avagy Gazdagh az ember, addigh
fok barati vadnak az embernek, az Isten előtt pedig ötet kedvessé
nem teheti Prov. 11. 7. 4. De az jó hír név kedvessé teßi az em-
bert az Istennel, úgy hogy, eő az által az Isten barattyá berelmes
embere lehet, mint az Abraham. Esa. 41. 8.

3. Mert az külső jószagh Gazdagsagh az embert halhatatlansá-
soha nem teheti, mivel ez Gazdagh binten úgy megh hal mint
az Begey Luc. 16. 7. 22. De az jó hír név halhatatlanna teßi az
embert. Egy bölcs azt mondgya: *Homo est res Caduca, fama bona
cum facit perennem*, az az, Az ember mulando állat, de az eő jó
híre neve öröcke valová teßi ötet. Ide való amaz közönséges
mondas-is *Vivit post funera Virtus*, az az, a' embernek jószagos
tselekedete holtá után-is él. Ha volt mikor az Moses megh holt,
de nagy szelidtségeiért megh ma-is jó hírből névben vagyon,
Num. 12. 3. Ha volt mikor az Joseph megh holt, de Isteni felel-
meért megh ma-is jó hírből névben vagyon, &c.

C 2

4. Mert

4. Mert az külső jószág Gazdagság csak ideig valo, és azt mindenbizonytal kel hadni az embernek. Psalm 39. 7. De az jó hír név öröcke valo, és életében halalaban el valhatatlan, tarfa, draga java az embernek. Sirach. 41. 16. *Jollehet az jámbor életnek Napja meg szamlaltathatnak, De az jó hír név mind öröcke meg marad.*

5. Mert az külső jószág Gazdagság nélkül-is az embernek elete elet és valóság. De az jó hír név nélkül az embernek elete csak merő halál és semmi. Erre czeloznek az régi Poganyok amaz mondasokban.

Omnia si perdas famam servare memento.

Qua semel amisisti postea nullus eris. Az az:

Ha mindenét el vesztis az ember, de hírét nevét meg tarsa.

Mert ha az ember edgyzer el veszté azt, az utan semmi lehen ő.

Hasznáj az Tanuságnak.

1. Haszna Feddés. Feddendők azok az emberek, az kik dragab jonak tartják ez világi Gazdagságot az jó hírnél névnel, és az kik semmit sem gondolnak, semmit sem vigyaznak arra ez vilagon, akar legyen jó hírek nevek akár né, csak világi gazdagságoc lehessen; Illyen vala Nabal a' reghi időben, Sam. 25. 2. 3. Illyenec ma az Főfvenyec, az telhetetlenec, ez világi gyönyörűségben, elők, ez világi Gazdagságnak feletteb való keretőj. &c.

2. Haszna Oktatas. Ha jó híred neved vagy on, elég draga javad vagy on teneked ember, sok Ezüstnél, Arannál, Gyemantnál, Gyöngyöknél dragab jószágod vagy on teneked, és sok Gazdagoknál gazdagab vagy; Egy Plautus nevű bölcs így szól maga felől: *Si bonam famam mihi servo, sat dives ero*, az az, ha jó hírt neved tartok magamnac, elég Gazdag lesek. Egy bölcs Philosophus-is azt mondgya. *Bona fama est magnum Patrimonium*, az az, az jó Hir Név nagy Atyaj örökség és jószág az embernek.

3. Haszna Intes: Ket dologra intetűnc az Tanuságbul.

1. Arra, hogy az kinek ez draga java vagy on, úgy mint jó híre neve, igyekezze meg tartani, és semmi uton módon azt meg ne feketi-

ne feketitse, és el ne vessesse, mint regenten az Achitophel, ki egy hamis tanacsával az Israel nepe között való jó híret nevet el veszté és meg feketitét. 2. Sam. 17. 7.

Az ember külső javát jószágát igyekezze meg tartani, mint az Nabotis regenten Attyatul maradot bőlejet igyekezte meg tartani az Achab ellen. 1. Reg. 21. 3. Az jó hír név dragab jó az külső jószágnál, szőlőnél szanto földnél: Igyekezzük hat azt meg tartani. &c.

KERDES: Miképpen kel az embernek jó híret nevét meg tartani?

FELELET: Im ez három regulak szerént:

1. Mint hogy Istened ad oja az te jó híred nec neved nec Gen. 12. 2. 2. Sam. 7. 9. Azonképpen Istened lehet annac meg tartója-is, azért Istenedet imadgyad annak meg tartása-ért mint az Dávid: Psalm. 119. 3. 22. *Uram ved el én rólam az gyalazatot és az szidalmat, 3. 116. Taplaly engemet Uram az te becsded szerént hogy ellyék és ne hágy szegyet vallanom az én reményemben.*

2. Valamely dolog ez vilagon gonosznak lattatik, azt mindenöröddel el tavoztásád, sőt annak csak arnyekát-is meg vessd, az Szent Pálnak amaz intese szerént. 1. Tes. 5. 3. 22. *Minden gonosz tula' mi gonosznak lattatik, meg oltalmazatok magatokat; így jó híredet nevedet meg tarthatod.*

3. Soha senkit eleteddel, cselekedetteddel meg ne botrankoztas, még az Babados dolgoknac követésével-is amaz intes szerént. 1. Cor. 10. 32. *Senkit meg ne botrankoztassatoc sem Gőrdőt sem az Isten Anyaszentegyhazat. Így jó híred neved meg maradhat.*

II. Arra intetűnk, hogy az kinek ez draga java nincsen, úgy mint jó híre neve, igyekezze ezt maganac meg szerzeni. Sz. Pál-is ezt tanaczollya Phil. 4. 8. Az mellyek jó híre és az mellyekben valami dicsiret vagy on azokról gondolkodgyatoc. Oh mely igen szorgalmatoskodnac az emberek külső veszendő jószágoknac meg szerzésében! Ejjet napot eggye tesnek, futnac, faradoznac ez vilagon, annal inkább öröcke tartó és meg maradando jó hírünk nec nevünk nec meg szerzésében szorgalmatoskodgyunk.

Az régi Poganyok közzül sokan igyekeztek magoknak jó hirt nevet szerzeni, ki egy uton, ki más uton; annál inkább mi kic kerestyen nevet viselünk, igyekezzünk magunknak jó hirt nevet szerzeni. Vilagh Biro Sandor midőn egyſzer kerdetet volna, miért farasztja magát annyi hadakozásokkal! azt felelte, azért, hogy jó hirt nevet szerezzec magamnak, és Athenasban jól szollya-
nac en felőlem az Istenek.

KERDES: *Micsoda nton módon kél az Embernek jó hirt nevet szerzenj akarnám meg tudnj?*

FELELET: Nem rosz cselekedetec által, mint Herostratus Regenter¹, ki amaz híres nevezetes Diana Templomat megh gyujta és tűzzel megh egeté, hogy hire neve lenne ez vilagon. Hanem, Virtusoc, az az jószagos cselekedetec által kél embernek jó hirt nevet szerzenj. Mellyek közzül az Isten könyvébül egy[néhanyat] említek.

1. Nagy hitűséggel, hidgy az Istenben erőssén, hogy az Isten minden te dolgaidnac jó kimenetelét adhattya mindenkor és mindenekben, jó hirt nevet szerezzec tennen magadnac. Nagy hitűsegeért híresédék megh ez vilagon Abraham Rom. 4. v. 18. 19. Amaz szazados embertis, nagy hitűsegeért híresíte megh az Christus. Matth. 8. v. 10. *Bizony mondom nektek, megh az Izrael nepe közöt-is nem találta ilyen nagy hitet, &c.*

2. Isteni Felelemmel, fellyed Istenedet, és az ő felelmetül viseltetvén, megh azt az gonofzt-is elkerüllyed, mellyet titkon-
veghez vihétnél, így jó hírű nevű ember lehetz, azért híresíti Isten az Josephet. Gen. 39. v. 9. 10.

3. Igaz elettel, legy igaz életű mindenekben, jó hírű nevű ember lehetz ez vilagon. Ezért híresíti Isten ez vilagón megh ma-
is az Zacharias Papot Felelégével az Erseberttel egygüt. Luc. 1. 6. *Valának mind ketten igazak az Isten előt.*

4. Alazatoſsággal, legy alazatos minden állapotodban még az fenyes állapotban-is, jó hired lehet. Ezért híresíti az Isten az Mosest Num. 12. v. 3. *Hogy ő szelid és alazatos vala az ő ideje-
ben levő emberek közöt. &c.*

5. Böl-

6. Bölcseséggel: igyekezzel bölcs és értelmes lenni nem an-
nyira ez vilagi, mint az Isteni bölcseségben, jó hired neved leszen.
Az bölcseségért vala regenten az Salamonnak jó hire neve ez vila-
gon. 1. Regum 10. v. 6.

6. Az Isten tiszteletiben való szorgalmatósággal: legy szor-
galmatos Istened tiszteletiben szolgálattában, jó hired neved
leszen, mint az Anna Afiszonnac, ki arrul Commendaltatik, hogy
sem ejjel sem nappal el nem tavózic vala az Isten Templomatul,
Luc. 2. 37.

7. Az Isten dicsőségére való adakozással, így szerzet regen-
ten az Jacob jó hirt nevet önnön maganac, ki jószaganac tizedet
Istene dicsőségére ajánlá Gen. 28. 22. Adakozzal te-is Istened di-
csőségére, ha jó hired nec örülisz.

8. Az Segenyeckhez való irgalmassággal: az Segenyeckhez-
legy irgalmas szívű és kezű, jó hírű nevű ember lehetz: így cseleke-
det az Tabitha, Act. 9. v. 36.

9. Bekeséges türeſsél: legy bekeséges tüdő terhes nyava-
lyaidban-is, mint az Job, kit Isten bekeséges türeſeért így híresít.
Jac. 5. v. 11. *Az Jobnak az ő türeſet hallottatok, és minemű vé-
gét adta Isten az ő nyomorúságának.*

10. Másoknak megh bocsúllesével: másokat bocsúlly megh,
maladnal csekellyéb állapotban levőket-is amaz intes szerén-
Rom. 12. 10. *Ez Atyafi szeretnec általa, egymásnac szerelmére haj-
landok legyetek, és egymásnac türeſségét tegyetek.* jó hired neved le-
szen, és holtod után-is azt mondgyak felőled az emberek: be ember
bocsúlly ember vala ez.

APPILICATIO.

Tekintetes Gyűlekezet: Ez mi Nehaj Nemzetes HAMVAI
FERENTZ Urunk-is dragab jávánac tartotta az ő jó hírét ne-
vét minden nével nevezendő külső jószagánál Gázdagságánál,
vilagi eleteben, és hogy holtá után-is fen maradna jó hire neve, az
felül megh említet Virtusokban gyakorlotta magát, az Istenben volt
hiti remenſéghe, az Istent felte, igaz eletet elt, szép értékének kö-
zöpette-is alazatos volt, sok embereket alazatoſsággal felül mult,

az Isten

az Isten tetteiben bölcs volt; azt naponként igyekezte tanulni.
Istenet szorgalmasan tisztelte, mikor az Isten dicsősége ada-
kozni kívánt, örömmel adakozott arra, és az segényeknek leg ité-
gére kész volt, sok ezer fájdalmi között bekeséges tűrő volt, ma-
fokat nálánál alább valokát-is megh bősült: melten azért ez mi
Neháj Nemzetes Urunknak jó hire neve köztünk fen maradhat.
AMEN.

Mi Atyánk, Isten

V E G E

